

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

OBCHODNÍ SMLOUVY (MV844K)

doc. JUDr. Karel Marek, CSc.

Výuka:

- přednášky,
- e-learning

Rozsah:

2/0

Ukončení:

kolokvium

Rozvrh:

každé pondělí **od 9:35 do 11:05**,
místnost **030**

Kolokvium:

- aktivní účast ve výuce,
- vypracování a odevzdání případové studie
do 10. května 2010

Lekce 1 (22. února 2010)

- Úvodní

Lekce 2 (1. března 2010)

- Obecná východiska

Lekce 3 (8. března 2010)

- Smlouva o dílo I.

Lekce 4 (15. března 2010)

- Smlouva o dílo II.

Lekce 5 (22. března 2010)

- Leasingová smlouva
- Smlouva o koupi najaté věci

Lekce 6 (29. března 2010)

- Mandátní smlouva
- Komisionářská smlouva

Lekce 7 (5. dubna 2010 – Velikonoční pondělí)

- E-learning

Lekce 8 (12. dubna 2010)

- Zprostředkovatelská smlouva
- Smlouva o obchodním zastoupení
- Úvěrová smlouva

Lekce 9 (19. dubna 2010)

- Smlouvy bankovních služeb
- Fakturace
- Placení

Lekce 10 (26. dubna 2010)

- Smlouva o prodeji podniku
- Smlouva o nájmu podniku
- Smlouva o uložení věci
- Smlouva o skladování

Lekce 11 (3. května 2010)

- Přepravní smlouvy

Lekce 12 (10. května 2010)

- Zadávání zakázek

Lekce 13 (17. května 2010)

- Kupní smlouva

Literatura:

- Marek, K. **Smluvní obchodní právo, kontrakty**. 4., aktualizované a rozšířené vydání. Brno : Masarykova univerzita, 2008, 477 s.
- Hajn, P., Bejček, J. **Jak uzavírat obchodní smlouvy**. 2. vydání. Praha : Linde, 2003, 284 s.
- Marek, K., Žváčková, L. **Obchodní podmínky, obchodní zvyklosti a vykládací pravidla**. 1. vydání. Praha: ASPI, Wolters Kuwer, 2008, 296 s.
- **Odborné články + judikatura (e-learning)**

Zákony:

- zákon č. **513/1991 Sb.**, obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č **40/1964 Sb.**, občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- dále dle potřeby

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Zprostředkovatelská smlouva

Smlouva o zprostředkování

- dle ObchZ => ustanovení § 642 až § 651
- dle ObčZ => ustanovení § 774 až § 777

=> jde o tzv. relativní obchod !!!

Základní ustanovení (§ 642):

Smlouvou o zprostředkování se zprostředkovatel zavazuje, že bude vyvíjet činnost směřující k tomu, **aby zájemce měl příležitost uzavřít určitou smlouvu s třetí osobou**, a zájemce se zavazuje zaplatit zprostředkovateli úplatu (provizi).

Otázka: Od kterých ustanovení tohoto typu se lze odchýlit?

Smlouva o zprostředkování

Podstatné části

1. uvedení osoby zprostředkovatele
2. závazek zprostředkovatele k vyvíjení činnosti směřující k tomu, aby zájemce měl příležitost uzavřít určitou smlouvu s třetí osobou
3. uvedení určité smlouvy
4. uvedení osoby zájemce
5. závazek zájemce zaplatit zprostředkovateli úplatu (provizi)

Pozor ! => vztahuje se jen na jednorázové, příp. opakované plnění

nevztahuje se na průběžnou činnost (*smlouva o obchodním zastoupení*)

Smlouva o zprostředkování

Provize

- 1) Zprostředkovateli vzniká nárok na provizi, je-li uzavřena smlouva, jež je předmětem zprostředkování.
- 2) Vyplývá-li ze smlouvy, že zprostředkovatel je povinen pouze obstarat pro zájemce příležitost uzavřít s třetí osobou smlouvu s určitým obsahem, vzniká zprostředkovateli nárok na provizi již obstaráním této příležitosti.
- 3) Jestliže podle smlouvy vzniká zprostředkovateli nárok na provizi teprve splněním závazku třetí osoby ze zprostředkovávané smlouvy ...

=> ex lege právě uzavřením smlouvy X lze se odchýlit

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 11. 1999, sp. zn.: 32 Cdo 831/98: „Pokud zprostředkovatel neprokáže, popř. nenavrhne takové důkazy, z nichž by vyplývalo, že zájemci poskytl informaci o příležitosti uzavřít nájemní smlouvu s určitou osobou, s níž jako zprostředkovatel jednal, popř. neprokáže, že nájemní smlouva poté zájemcem uzavřená s touto osobou byla uzavřena na základě jeho zprostředkovatelské činnosti, nevznikne mu nárok na provizi dle § 644 obchodního zákoníku.“

Smlouva o zprostředkování

Provize

Zprostředkovatel má nárok na provizi sjednanou, jinak obvyklou za zprostředkování obdobných smluv v době uzavření smlouvy o zprostředkování.

Zánik

- A. Smlouva o zprostředkování zaniká, jestliže smlouva, jež je předmětem zprostředkování, není uzavřena v době určené ve smlouvě o zprostředkování.
- B. Není-li tato doba takto určena, může kterákoli strana smlouvu ukončit tím, že to oznámí druhé straně.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Smlouva o obchodním zastoupení

Smlouva o obchodním zastoupení

Otázka úvodem: „Kde v ObchZ najdeme základní ustanovení smlouvy o obchodním zastoupení?“

Nadpis „Základní ustanovení“ byl vypuštěn od 1. 1. 2001 => nemá vliv na zachování základního ustanovení = § 652 ObchZ

Základní ustanovení:

Smlouvou o obchodním zastoupení se obchodní zástupce jako nezávislý podnikatel zavazuje

- a) dlouhodobě pro zastoupeného vyvíjet činnost směřující k uzavírání určitého druhu smluv (dále jen "obchody") nebo
- b) sjednávat a uzavírat obchody jménem zastoupeného a na jeho účet.

Smlouva o obchodním zastoupení

Obchodním zástupcem nemůže být

- a) osoba, která může jako orgán zavazovat právnickou osobu,
- b) společník či člen podle zákona zmocněný zavazovat ostatní společníky nebo členy, nebo
- c) likvidátor nebo insolvenční správce.

Ustanovení o obchodním zastoupení se nepoužijí na

- a) obchodní zástupce, jejichž činnost není placena, nebo
- b) osoby působící na českém nebo zahraničním regulovaném trhu či v českém nebo zahraničním mnohostranném obchodním systému nebo na komoditní burze.

Smlouva o obchodním zastoupení

Komunitární úprava => Směrnice Rady ze dne 18. prosince 1986 o koordinaci právní úpravy členských států týkající se nezávislých obchodních zástupců (**86/653/EHS**)

Podstatné části:

- A. uvedení osoby obchodního zástupce jako nezávislého podnikatele,
- B. závazek obchodního zástupce dlouhodobě pro zastoupeného vyvíjet činnost směřující k uzavírání určitého druhu smluv nebo sjednávat a uzavírat obchody jménem zastoupeného a na jeho účet,
- C. uvedení určitých smluv (obchodů),
- D. uvedení osoby zastoupeného.

Smlouva o obchodním zastoupení

Uzemní oblast zastoupení:

- není podstatnou částí smlouvy
- vyvratitelná domněnka => území České republiky

Pravidlo o územní působnosti obchodního zástupce je konstruováno jako vyvratitelná právní domněnka ("má se za to"). Smluvní strana by mohla prokázat, že vůle stran dosáhla konsensu a vymezila území jiným způsobem. Vidíme-li však tuto právní domněnku v kontextu s předepsanou písemnou formou smlouvy, bude třeba požadovat prokázání uvedeného konsensu v písemné formě. Nemusí to být přímo obsah smluvního dokumentu, může se jednat o dopisy vyměněné mezi stranami apod.

(Pelikanová, I. Komentář)

Smlouva o obchodním zastoupení

Kogentní ustanovení:

- základní ustanovení
- § 655
- § 655a
- § 658
- § 659a
- § 659b
- § 659c
- § 660 odst. 4 a 5
- § 662 odst. 2 a 3
- § 662a odst. 3
- § 668 odst. 2, 3, 4 a 6
- § 669 odst. 6
- § 669a odst. 2
- § 672a

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Úvěrová smlouva

Smlouva o úvěru

Účelem poskytování úvěru dle § 497 ObchZ je zajištění úrokového výnosu z úrokové sumy.

Nezaměňovat s tzv. úvěrem obchodním!

Obchodní úvěr = časový rozdíl mezi plněním závazku (např. převzetí zboží kupujícím)

Umístovací úvěr = § 497 ObchZ

Základní ustanovení:

Smlouvou o úvěru se zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.

Smlouva o úvěru

Smlouva o úvěru vs. smlouva o půjčce

Smlouva o úvěru se od smlouvy o půjčce liší tím, že u smlouvy o půjčce není podstatnou náležitostí smlouvy sjednání úroků.

Podstatné části:

- A. určení věřitele a dlužníka
- B. určení částky nebo limitu úvěru ve stanovené měně
- C. závazek věřitele poskytnout peněžní prostředky
- D. závazek dlužníka k vrácení částky úvěru a zaplacení úroku

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Děkuji za pozornost.